

BURSA

ATIC Şehir Yatırım Raporları

TEMMUZ 2026 - SAYI 05

OTOMOTİV, MAKİNE, TEKSTİL VE
İLERİ ÜRETİMİN MARMARA'DAKİ
STRATEJİK MERKEZİ

BURSA

BURSA: OTOMOTİV, MAKİNE, TEKSTİL VE İLERİ ÜRETİMİN
MARMARA'DAKİ STRATEJİK MERKEZİ

Yatırım ve Şehir Profili

ATIC - American Turkish Trade & Investment Council

Temmuz 2026

Bursa

OTOMOTİV, MAKİNE, TEKSTİL VE İLERİ ÜRETİMİN MARMARA'DAKİ STRATEJİK MERKEZİ

Saygıdeğer İş Dünyası Temsilcileri,

American Turkish Trade & Investment Council (ATIC) Yönetim Kurulu olarak, sizlere Türkiye'nin en güçlü sanayi, ihracat, üretim ve teknoloji merkezlerinden biri olan Bursa'yı kapsamlı şekilde tanıtan bu özel raporu sunmaktan memnuniyet duyuyoruz.

Bursa; Marmara Bölgesi'nin güneyinde, İstanbul, Kocaeli, Balıkesir, Eskişehir ve Ankara akslarına yakınlığıyla Türkiye'nin en stratejik üretim merkezlerinden biridir. Otomotiv, makine, tekstil, teknik tekstil, mobilya, metal, kimya, gıda ve ileri imalat alanlarında güçlü bir sanayi kültürüne sahip olan şehir, Türkiye ekonomisinin üretim ve ihracat kapasitesinde kritik rol oynamaktadır.

Bursa'nın yatırımcı açısından en güçlü yönü, köklü sanayi altyapısı ile dönüşüm kabiliyetini aynı anda sunmasıdır. Şehir, geleneksel tekstil ve mobilya üretiminden otomotiv ana ve yan sanayisine, makine imalatından elektrikli mobiliteye, teknik tekstilden Ar-Ge ve tasarım merkezlerine kadar geniş bir ekonomik yapı üzerine kuruludur. Gemlik limanları, Bursa Serbest Bölgesi, TEKNOSAB, organize sanayi bölgeleri ve İstanbul-İzmir Otoyolu gibi altyapılar, Bursa'yı yalnızca Türkiye iç pazarı için değil, Avrupa, Orta Doğu, Kuzey Afrika ve küresel tedarik zincirleri için de önemli bir üretim ve dağıtım merkezi haline getirmektedir.

Bu raporda, Bursa'nın ekonomik göstergelerinden yatırım imkânlarına, dış ticaret performansından lojistik altyapısına, iş gücü ve Ar-Ge ekosisteminden ABD-Bursa iş birliği potansiyeline kadar birçok stratejik başlığı bulacaksınız. Amacımız, siz değerli iş dünyası temsilcilerine doğru verilerle desteklenmiş, gerçekçi ve uygulanabilir bir yatırım perspektifi sunmak; Türkiye-ABD ekonomik iş birliğini güçlendirmek ve Bursa'nın küresel değer zincirindeki konumunun daha da gelişmesine katkı sağlamaktır.

Saygılarımızla,

ATIC Yönetim Kurulu

İçindekiler

01. Yönetici Özeti	6
02. Genel Tanıtım ve Stratejik Konum	8
03. Ekonomik Profil ve Sektörel Yapı	9
04. Yatırım İmkanları	12
05. Altyapı ve Lojistik	15
06. Ekonomik Veriler	17
07. İş Gücü ve Eğitim	20
08. Yaşam ve Kültür	22
09. Devlet ve Yerel Destek Mekanizmaları	23
10. Gelecek Perspektifi 2026-2036	24
11. ABD-Bursa İş Birliği Potansiyeli	25
12. ABD'li İş İnsanları İçin 10 İpucu	30

01. Yönetici Özeti

Bursa, Türkiye'nin en güçlü sanayi, üretim, ihracat ve teknoloji merkezlerinden biridir. Marmara Bölgesi'nin güneyinde yer alan şehir; otomotiv, makine, tekstil, teknik tekstil, mobilya, metal, kimya, gıda ve ileri imalat sektörlerindeki üretim kapasitesiyle hem yerli hem de yabancı yatırımcılar için stratejik bir üretim üssü niteliği taşımaktadır.

TÜİK'in 2025 Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi sonuçlarına göre Bursa'nın nüfusu 3.263.011 kişidir. TÜİK'in 2024 il bazlı GSYH verilerine göre Bursa, yaklaşık 1,6 trilyon TL düzeyindeki ekonomik hacmi ve 492.876 TL kişi başına GSYH'si ile Türkiye'nin en büyük il ekonomileri arasında yer almaktadır. Bursa'nın kişi başına GSYH'si Türkiye ortalamasına yakın bir seviyededir ve ilin güçlü sanayi üretim kapasitesi, ekonomik değer üretiminde belirleyici rol oynamaktadır.

Türkiye İhracatçılar Meclisi verilerine dayanan 2025 yılı ihracat sonuçlarına göre Bursa, 17,862 milyar ABD doları ihracatla Türkiye'nin en fazla ihracat yapan illeri arasında üst sıralarda yer almaktadır. Kentin ihracatında otomotiv sektörü açık ara lider konumdadır. Otomotivin yanında makine ve aksamı, hazır giyim-konfeksiyon, tekstil ve hammaddeleri, kimya, çelik, mobilya, iklimlendirme, demir ve demir dışı metaller Bursa'nın ihracat profilinde öne çıkan sektörlerdir.

Yatırım açısından en güçlü fırsat alanları; elektrikli araçlar ve otomotiv yan sanayi, batarya ve şarj altyapısı, makine ve endüstriyel ekipman, teknik tekstil ve kompozit malzemeler, mobilya ve tasarım, gıda işleme, endüstriyel otomasyon, yeşil üretim, enerji verimliliği, lojistik, serbest bölge üretimi, e-ihracat, B2B ticaret platformları ve Ar-Ge merkezli mühendislik hizmetleridir.

Öne Çıkan Güncel Göstergeler

Gösterge	Güncel/Kontrollü Değer	Veri Notu
Nüfus	3.263.011	TÜİK ADNKS 2025
2024 GSYH	Yaklaşık 1,6 trilyon TL	TÜİK il bazlı GSYH 2024
Kişi başına GSYH	492.876 TL / yaklaşık 15.014 ABD doları	TÜİK il bazlı GSYH 2024
2025 ihracat	17,862 milyar ABD doları	TİM verilerine dayalı il bazlı ihracat
Türkiye ihracatındaki pay	Yaklaşık %6,53	2025 toplam ihracat verisi üzerinden
OSB sayısı	17	OSBÜK ve BTSO verileri
Ar-Ge merkezi	137	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı/BTSO verileri
Tasarım merkezi	32	Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı/BTSO verileri
Ana sektörler	Otomotiv, makine, tekstil, mobilya, metal, kimya, gıda, lojistik	Sektörel yapı

02. Genel Tanıtım ve Stratejik Konum

Bursa, Marmara Bölgesi'nin güneyinde, İstanbul, Kocaeli, Yalova, Balıkesir, Bilecik, Eskişehir ve Ankara ekonomik akslarına yakın konumuyla Türkiye'nin en stratejik sanayi şehirlerinden biridir. Şehir, hem Marmara Denizi'ne açılan Gemlik liman bağlantısı hem de İstanbul-İzmir Otoyolu üzerindeki konumuyla üretim, lojistik ve ihracat açısından önemli avantajlara sahiptir.

Bursa'nın stratejik konumu üç ana eksenle değerlendirilebilir. Birincisi, İstanbul ve Kocaeli gibi Türkiye'nin en büyük sanayi ve finans merkezlerine yakınlığıdır. İkincisi, Gemlik limanları ve Bursa Serbest Bölgesi üzerinden dış ticaret operasyonlarına erişimidir. Üçüncüsü ise Güney Marmara ve İç Anadolu arasında güçlü bir üretim ve tedarik zinciri bağlantısı kurabilmesidir.

Bu yapı, Bursa'yı yalnızca yerel bir sanayi kenti değil, aynı zamanda Türkiye'nin Marmara merkezli üretim ağının kritik halkalarından biri haline getirmektedir.

Tarihsel Sanayi Kimliği

Bursa, Osmanlı döneminden itibaren üretim, ticaret ve zanaat kültürüyle öne çıkmış bir şehirdir. Tarihsel olarak ipek, tekstil ve ticaretle gelişen Bursa ekonomisi, Cumhuriyet döneminde organize sanayi, otomotiv, makine, tekstil ve mobilya sektörleriyle güçlü bir sanayi kimliği kazanmıştır.

Türkiye'nin ilk organize sanayi bölgesi kabul edilen Bursa Organize Sanayi Bölgesi'nin şehirde kurulmuş olması, Bursa'nın modern sanayi kültüründeki öncü rolünü göstermektedir. Bugün Bursa, geleneksel üretim kabiliyetini ileri üretim, otomotiv, teknik tekstil, makine ve Ar-Ge odaklı bir yapıya dönüştürme kapasitesine sahip şehirlerden biridir.

Nüfus ve İş Gücü

Bursa'nın 3,2 milyonu aşan nüfusu, geniş bir iş gücü havuzu sunmaktadır. Şehir, sanayi kültürü güçlü olan nüfus yapısı, mesleki eğitim altyapısı, üniversiteleri, teknik liseleri ve üretim deneyimiyle hem mavi yaka hem de teknik-beyaz yaka istihdam açısından güçlüdür.

Bursa'da otomotiv, makine, tekstil, metal, mobilya ve gıda sektörlerinde uzun yıllara dayanan üretim deneyimi bulunmaktadır. Bu durum, yatırımcılar için sadece iş gücü bulunabilirliği değil, aynı zamanda üretim disiplini, kalite bilinci ve tedarik zinciri deneyimi açısından da avantaj yaratmaktadır.

03. Ekonomik Profil ve Sektörel Yapı

Genel Ekonomik Görünüm

Bursa, Türkiye'nin en büyük il ekonomilerinden biridir. 2024 yılı il bazlı GSYH verilerine göre Bursa, Türkiye ekonomisinde en yüksek paya sahip ilk beş il arasında yer almaktadır. Şehir, sanayi üretimi, ihracat kapasitesi, organize sanayi bölgeleri, dış ticaret ağı ve nitelikli üretim kabiliyetiyle Türkiye'nin sanayi temelli büyümesinde önemli bir rol üstlenmektedir.

Bursa ekonomisinin temel özelliği çok sektörlü ancak sanayi ağırlıklı bir yapıya sahip olmasıdır. Otomotiv sektörü ihracat ve üretimde açık ara en güçlü alan olmakla birlikte, makine, tekstil, teknik tekstil, mobilya, metal, kimya, gıda ve lojistik sektörleri de şehir ekonomisinin çeşitliliğini artırmaktadır.

Başlıca Sektörler

Bursa'nın ekonomik yapısında öne çıkan başlıca sektörler şunlardır:

- Otomotiv ana sanayi ve otomotiv yan sanayi
- Elektrikli araçlar ve mobilite teknolojileri
- Makine, kalıp, pres ve endüstriyel ekipman
- Tekstil, hazır giyim ve teknik tekstil
- Mobilya ve ağaç ürünleri
- Metal, çelik ve demir dışı metaller
- Kimya, plastik ve kauçuk
- Gıda işleme ve tarıma dayalı sanayi
- Lojistik, limancılık ve serbest bölge üretimi
- Ar-Ge, tasarım, endüstriyel otomasyon ve yazılım

Otomotivin Belirleyici Rolü

Bursa, Türkiye otomotiv sanayisinin en güçlü merkezlerinden biridir. OYAK Renault, TOFAŞ, Karsan, Bosch ve Togg gibi güçlü üretim ve teknoloji aktörlerinin varlığı, şehrin otomotiv alanındaki küresel rekabet gücünü artırmaktadır.

2025 yılında Bursa'nın ihracatında otomotiv sektörü 9,2 milyar doların üzerinde dış satım gerçekleştirmiş ve ilin toplam ihracatının yaklaşık yarısından fazlasını oluşturmuştur. Bu yapı, Bursa'nın otomotiv ana ve yan sanayi açısından yalnızca Türkiye için değil, Avrupa tedarik zinciri için de stratejik bir merkez olduğunu göstermektedir.

Elektrikli araçlar, batarya paketleri, şarj altyapıları, araç içi yazılım, sensör sistemleri, hafif malzemeler ve otonom sürüş destek teknolojileri önümüzdeki dönemde Bursa'nın otomotiv dönüşümünde öne çıkacak başlıklardır.

Tekstil ve Teknik Tekstil

Bursa'nın tarihsel üretim kimliğinde tekstil önemli bir yere sahiptir. Geleneksel tekstil, hazır giyim, ev tekstili, kumaş, iplik, boya-terbiye ve teknik tekstil alanları Bursa sanayisinin temel bileşenlerindedir.

Ancak tekstil alanında küresel rekabet artık yalnızca düşük maliyetli üretim üzerinden değil; tasarım, sürdürülebilirlik, teknik tekstil, fonksiyonel kumaş, geri dönüştürülmüş materyal, izlenebilir tedarik zinciri ve hızlı teslimat kabiliyeti üzerinden şekillenmektedir. Bu nedenle Bursa'da tekstil yatırımları özellikle teknik tekstil, otomotiv tekstilleri, medikal tekstiller, koruyucu kumaşlar ve sürdürülebilir üretim alanlarında daha yüksek potansiyel taşımaktadır.

Makine ve Endüstriyel Üretim

Bursa, makine ve aksamaları sektöründe güçlü bir üretim altyapısına sahiptir. Otomotiv, tekstil, mobilya, gıda ve metal sektörlerini besleyen makine, kalıp, pres, otomasyon ve endüstriyel ekipman üretimi şehirde gelişmiş durumdadır.

Bu yapı, Bursa'yı yalnızca nihai ürün üreten bir sanayi kenti değil, aynı zamanda üretim teknolojileri geliştirebilen bir merkez haline getirmektedir. Endüstriyel otomasyon, robotik, üretim yazılımları, kalite kontrol sistemleri ve dijital fabrika çözümleri Bursa'da yatırım potansiyeli yüksek alanlardır.

Mobilya ve İnegöl Kümelenmesi

İnegöl, Türkiye'nin en önemli mobilya üretim merkezlerinden biridir. Mobilya sektörü, Bursa'nın ihracat çeşitliliğine katkı sağlayan güçlü bir üretim alanıdır. Tasarım, markalaşma, modüler üretim, e-ihracat, ABD ve Avrupa perakende kanallarına erişim, sürdürülebilir malzeme kullanımı ve lojistik entegrasyon, İnegöl mobilya sektörü için önemli fırsatlar sunmaktadır.

Bursa'da mobilya yatırımları yalnızca klasik üretim üzerinden değil, tasarım, dijital katalog, online B2B satış, private label üretim ve kurumsal proje mobilyası gibi alanlarda değerlendirilmelidir.

04. Yatırım İmkânları

Otomotiv, Elektrikli Mobilite ve Yan Sanayi

Bursa'nın en güçlü yatırım alanı otomotiv ve mobilite teknolojileridir. Şehirde otomotiv ana sanayi, yan sanayi, komponent üretimi, kalıp, pres, plastik, kauçuk, metal işleme, elektronik ve yazılım alanlarında güçlü bir tedarik zinciri bulunmaktadır.

Yatırım açısından öne çıkan alanlar şunlardır:

- Elektrikli araç bileşenleri
- Batarya modülü ve batarya yönetim sistemleri
- Şarj altyapısı ve hızlı şarj teknolojileri
- Araç içi elektronik ve sensör sistemleri
- Hafif malzeme ve kompozit çözümleri
- Otomotiv yazılımı ve bağlantılı araç sistemleri
- Kalite kontrol, test ve doğrulama sistemleri
- Yan sanayi modernizasyonu ve dijitalleşme
- Ticari araç ve filo elektrifikasyonu çözümleri

Bursa, ABD'li otomotiv ve mobilite şirketleri için Türkiye'deki en güçlü iş birliği şehirlerinden biridir. Şehirdeki mevcut üretim ağı, ABD merkezli firmalara hem yerel ortaklık hem de bölgesel üretim imkânı sunabilir.

TEKNOSAB ve Yüksek Katma Değerli Üretim

Bursa Teknoloji Organize Sanayi Bölgesi, şehrin sanayi dönüşümünde önemli bir rol oynamaktadır. TEKNOSAB; yüksek katma değerli üretim, güçlü altyapı, lojistik bağlantılar, sürdürülebilir enerji yaklaşımı ve yeni nesil sanayi anlayışıyla Bursa'nın geleneksel üretim yapısını daha teknoloji odaklı bir düzeye taşıma potansiyeline sahiptir.

TEKNOSAB, özellikle otomotiv, makine, ileri malzeme, metal işleme, elektronik, teknik tekstil, enerji ekipmanları ve lojistik odaklı yatırımlar için değerlendirilebilir. Bölgede gelişen lojistik teknopark ve entegre lojistik yaklaşımı, yatırımcılar açısından üretim ile dağıtım süreçlerini aynı ekosistem içinde planlama avantajı yaratabilir.

Makine, Kalıp ve Endüstriyel Otomasyon

Bursa'da makine ve aksamaları sektörü, otomotiv ve tekstil başta olmak üzere birçok sanayi kolunu destekleyen önemli bir alandır. ABD'li yatırımcılar açısından Bursa, üretim hattı modernizasyonu, robotik otomasyon, dijital fabrika, kestirimci bakım, endüstriyel IoT, ERP/MES sistemleri, kalite kontrol ve makine güvenliği çözümleri için yüksek potansiyelli bir pazardır.

Bursa'daki sanayi işletmelerinin önemli bölümü küresel tedarik zincirlerine üretim yaptığı için kalite, izlenebilirlik, verimlilik ve sürdürülebilirlik standartları giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Bu durum, teknoloji sağlayıcıları için önemli bir fırsat oluşturmaktadır.

Teknik Tekstil ve Kompozit Malzemeler

Bursa'nın tekstil mirası, teknik tekstil ve kompozit malzemelere geçiş için güçlü bir temel sunmaktadır. Otomotiv tekstilleri, akustik malzemeler, medikal tekstiller, koruyucu kumaşlar, endüstriyel filtreler, karbon ve cam elyaf takviyeli ürünler, sürdürülebilir kumaşlar ve geri dönüştürülmüş materyaller Bursa için yüksek katma değerli dönüşüm alanlarıdır.

Bu alanda ABD ile iş birliği; malzeme teknolojileri, test-sertifikasyon, ürün geliştirme, marka ortaklığı, Ar-Ge projeleri ve yüksek performanslı teknik kumaşların ticarileştirilmesi üzerinden geliştirilebilir.

Mobilya, Tasarım ve E-İhracat

İnegöl merkezli mobilya üretimi, Bursa'nın önemli ihracat potansiyellerinden biridir. ABD pazarı açısından mobilya alanında öne çıkan fırsatlar; private label üretim, modüler mobilya, otel-ofis-proje mobilyaları, sürdürülebilir ahşap ürünler, online satış kanalları, dijital katalog ve lojistik optimizasyonudur.

ABD'li perakendeciler ve e-ticaret firmaları için Bursa, özellikle orta-üst segment mobilya üretiminde rekabetçi bir tedarik merkezi olarak değerlendirilebilir. Ancak ABD pazarı için ürünlerin ölçü standardı, yangın güvenliği, malzeme sertifikasyonu, ambalaj ve teslimat süreçleri baştan planlanmalıdır.

Gıda, Tarım ve Dondurulmuş Ürünler

Bursa, tarımsal üretim ve gıda işleme açısından da güçlü bir şehirdir. Meyve-sebze üretimi, dondurulmuş gıda, meyve suyu, süt ürünleri, konserve, salça, zeytin ve işlenmiş gıda alanlarında önemli bir üretim altyapısına sahiptir.

ABD pazarı açısından Bursa'da öne çıkan fırsatlar şunlardır:

- Dondurulmuş meyve-sebze ürünleri
- Meyve suyu ve konsantre ürünleri
- Zeytin ve zeytin ürünleri
- Süt ve işlenmiş gıda ürünleri
- Fonksiyonel ve sağlıklı gıda
- Soğuk zincir ve raf ömrü teknolojileri
- FDA uyumlu ambalajlı gıda üretimi

Gıda yatırımlarında kalite standardizasyonu, sertifikasyon, izlenebilirlik, soğuk zincir, ambalaj ve ABD pazarına uygun etiketleme kritik başlıklardır.

05. Altyapı ve Lojistik

Gemlik Limanları ve Deniz Yolu Erişimi

Bursa'nın en önemli lojistik avantajlarından biri Gemlik liman bölgesidir. Gemlik, Bursa sanayisinin dış ticarete açılan ana kapılarından biridir. Özellikle otomotiv, makine, tekstil, metal ve genel kargo ihracatı açısından Gemlik limanları kritik rol oynamaktadır.

Gemlik liman bölgesi; konteyner, genel kargo, otomotiv ve Ro-Ro operasyonları açısından Bursa sanayisine önemli kolaylık sağlamaktadır. Borusan, Gempport, Roda ve Yılport gibi liman altyapıları, Bursa'nın ihracatçı firmaları için deniz yolu erişimini güçlendirmektedir.

Bu yapı, Bursa'yı üretim-liman entegrasyonu açısından avantajlı bir yatırım merkezi haline getirmektedir. Özellikle otomotiv ve yan sanayi firmaları için liman erişimi, ihracat operasyonlarının süresi ve maliyeti üzerinde doğrudan etkilidir.

Karayolu Bağlantıları

Bursa, İstanbul-İzmir Otoyolu üzerinde yer alması sayesinde Türkiye'nin en önemli kara yolu akslarından birine bağlanmaktadır. Bu bağlantı, Bursa'nın İstanbul, Kocaeli, Yalova, Balıkesir, İzmir ve Manisa gibi sanayi ve lojistik merkezleriyle entegrasyonunu güçlendirmektedir.

Ayrıca Bursa'nın Eskişehir ve Ankara yönüne kara yolu bağlantıları, şehri İç Anadolu ve Orta Anadolu pazarlarıyla da ilişkilendirmektedir. Bu nedenle Bursa, hem Marmara içi tedarik zincirleri hem de Anadolu'ya yönelik dağıtım operasyonları için uygun bir merkezdir.

Bursa Serbest Bölgesi

Bursa Serbest Bölgesi, Gemlik ilçesinde, limanlara yakın konumuyla ihracat odaklı üretim ve dış ticaret operasyonları için önemli bir altyapı sunmaktadır. Bölgenin limanlara yakınlığı, özellikle üretim, montaj, depolama, dış ticaret ve yeniden ihracat operasyonlarında yatırımcılara avantaj sağlayabilir.

Serbest bölge avantajları yatırımın niteliğine, faaliyet ruhsatına, ihracat oranına ve yürürlükteki mevzuata göre değerlendirilmelidir. Bu nedenle serbest bölge yatırımlarında vergi, gümrük, KDV, işçilik ve kâr transferi gibi konular için ayrıca hukuki ve mali danışmanlık alınması önerilir.

Lojistik Merkez ve Depolama Potansiyeli

Bursa'nın üretim yapısı, lojistik ve depolama yatırımları için önemli bir talep yaratmaktadır. Otomotiv, tekstil, mobilya, gıda ve makine sektörlerinde yüksek hacimli üretim ve ihracat yapılması; depo, antrepo, soğuk zincir, yedek parça lojistiği, e-ihracat lojistiği, filo yönetimi ve tedarik zinciri görünürlüğü çözümlerine olan ihtiyacı artırmaktadır.

TEKNOSAB Lojistik Teknopark gibi projeler, Bursa'nın üretim ve lojistik entegrasyonunu güçlendirebilecek niteliktedir. Bu alanda ABD'li lojistik teknolojisi, depo otomasyonu, rota optimizasyonu ve tedarik zinciri yazılımı şirketleri için önemli fırsatlar oluşabilir.

06. Ekonomik Veriler ve Dış Ticaret

İhracat Performansı

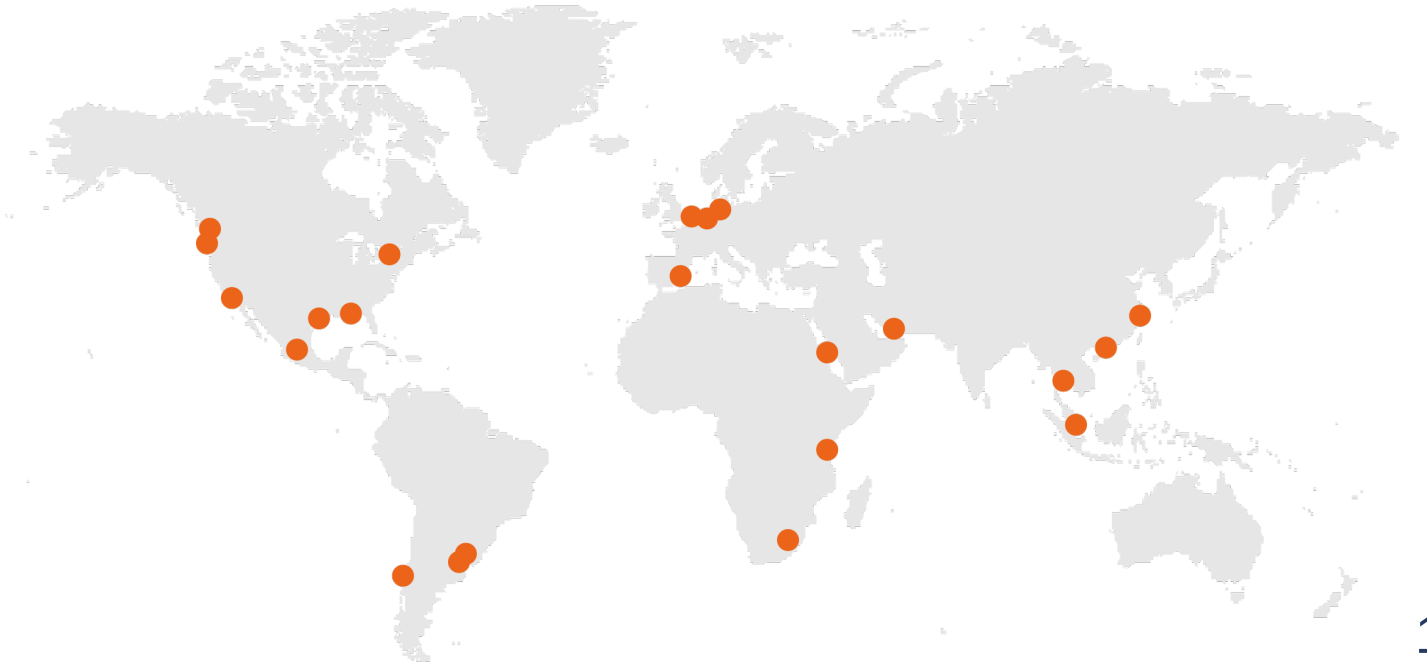
Bursa, 2025 yılında 17,862 milyar ABD doları ihracat gerçekleştirmiştir. Bu rakam, ilin Türkiye toplam ihracatından yaklaşık %6,53 pay aldığını göstermektedir. Bursa, ihracatta İstanbul ve Kocaeli'nin ardından gelen en güçlü sanayi şehirlerinden biridir.

Bursa'nın ihracatı, büyük ölçüde sanayi ürünlerine dayanmaktadır. Otomotiv sektörü ihracatta belirleyici rol oynamaktadır. Bunun yanında makine, hazır giyim, tekstil, kimya, çelik, mobilya, iklimlendirme ve metal sektörleri de Bursa'nın dış ticaret yapısında önemli yer tutmaktadır.

En Fazla İhracat Yapılan Ülkeler

2025 yılında Bursa'dan en fazla ihracat yapılan ülkeler arasında Almanya, Fransa, İtalya, İspanya ve Romanya öne çıkmaktadır. Bu yapı, Bursa ihracatının Avrupa pazarlarıyla güçlü bir entegrasyona sahip olduğunu göstermektedir.

Bursa'nın en büyük pazarı Almanya'dır. Almanya'ya yapılan ihracat 2025 yılında 2,6 milyar doların üzerine çıkmıştır. Fransa'ya ihracat da 2,5 milyar doların üzerinde gerçekleşmiştir. Bu iki pazar, Bursa'nın otomotiv ve sanayi tedarik zincirleri açısından Avrupa ile yüksek entegrasyonunu ortaya koymaktadır.

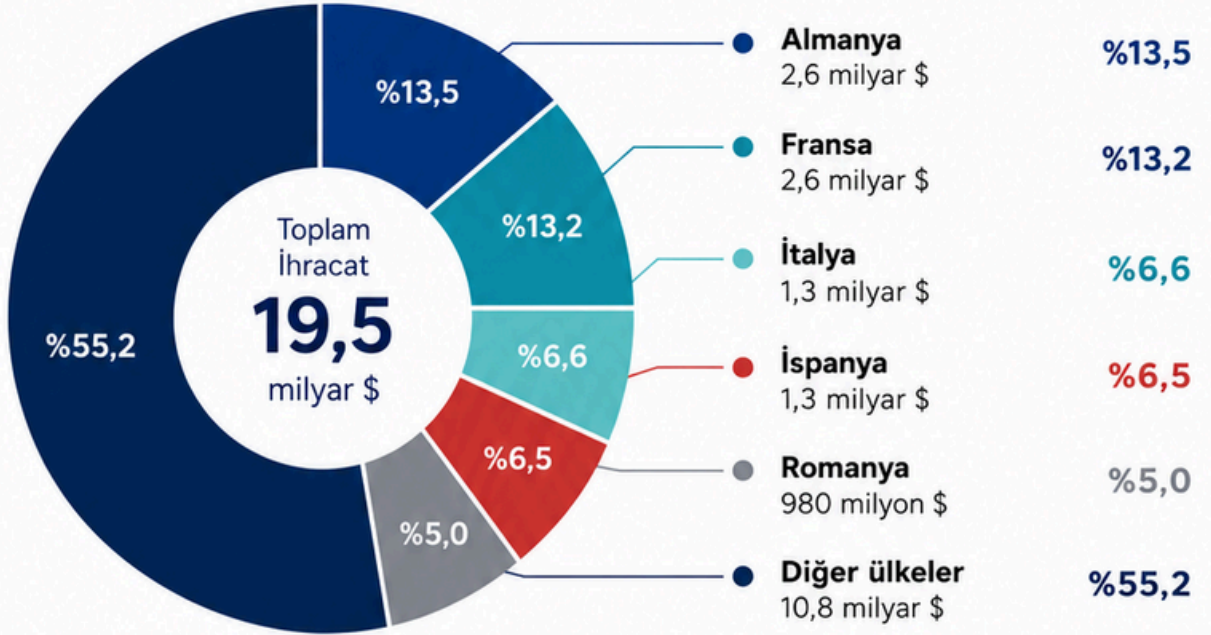

BURSA

En Fazla İhracat Yapılan Ülkeler (2025)

Toplam ihracat: **19,5 milyar \$**

İhracat Sırası	ÜLKE	İHRACAT (milyar \$)	PAY (%)
1	Almanya	2,6	%13,5
2	Fransa	2,6	%13,2
3	İtalya	1,3	%6,6
4	İspanya	1,3	%6,5
5	Romanya	0,98	%5,0
	Diğer ülkeler	10,8	%55,2

ÖNE ÇIKAN GÖRÜNÜMLER

- İlk 5 pazarın toplam payı %44,8'dir.
- Bursa ihracatında Avrupa merkezli yapı öne çıkmaktadır.
- Almanya ve Fransa en büyük iki dış pazar konumundadır.

Kaynak: TİM, BTSO Ekonomi

Sektörel İhracat Profili

2025 yılında Bursa'nın ihracatında başlıca sektörler şu şekilde öne çıkmıştır:

Sektör	2025 İhracat Tutarı	Değerlendirme
Otomotiv Endüstrisi	9,203 milyar ABD doları	Bursa ihracatının yaklaşık yarısından fazlası
Makine ve Aksamları	1,326 milyar ABD doları	Sanayi altyapısını destekleyen güçlü sektör
Hazır Giyim ve Konfeksiyon	1,294 milyar ABD doları	Geleneksel ama dönüşüm ihtiyacı yüksek sektör
Tekstil ve Hammaddeleri	1,237 milyar ABD doları	Teknik tekstil ve sürdürülebilirlik potansiyeli yüksek
Kimyevi Maddeler ve Mamulleri	925,8 milyon ABD doları	Otomotiv, plastik, boya ve sanayi girdileriyle ilişkili
Çelik	830 milyon ABD doları	Sanayi tedarik zincirinin parçası
Mobilya, Kağıt ve Orman Ürünleri	780,5 milyon ABD doları	İnegöl mobilya kümelenmesiyle desteklenmektedir
İklimlendirme Sanayi	603,1 milyon ABD doları	Bina teknolojileri ve enerji verimliliğiyle ilişkili
Demir ve Demir Dışı Metaller	780,5 milyon ABD doları	Metal işleme ve imalat sanayisiyle bağlantılı

Bu tablo, Bursa'nın yalnızca otomotiv kenti olmadığını; makine, tekstil, mobilya, kimya, metal ve iklimlendirme gibi birçok sanayi kolunda güçlü üretim ve ihracat kapasitesine sahip olduğunu göstermektedir.

Veri Notu

Bursa için dış ticaret verilerinde farklı kaynaklarda farklı sınıflandırmalar görülebilir. TİM verileri faaliyet ili bazlı ihracatı gösterirken, TÜİK genel ticaret sistemi ve gümrük verileri farklı sınıflandırmalara dayanabilir. Bu nedenle raporda kullanılan ihracat rakamları değerlendirilirken veri setinin kapsamı ayrıca dikkate alınmalıdır.

07. İş Gücü, Eğitim ve Ar-Ge Ekosistemi

Üniversiteler ve Eğitim Altyapısı

Bursa, güçlü sanayi yapısını destekleyen üniversite ve mesleki eğitim altyapısına sahiptir. Bursa Uludağ Üniversitesi, Bursa Teknik Üniversitesi ve diğer yükseköğretim kurumları; mühendislik, otomotiv, makine, tekstil, gıda, kimya, mimarlık, yazılım, tasarım ve işletme alanlarında nitelikli mezunlar yetiştirmektedir.

Şehirde mesleki ve teknik eğitim, organize sanayi bölgeleri ve sanayi kuruluşlarıyla yakın ilişki içindedir. Bu durum, yatırımcıların üretim personeli, teknisyen, mühendis, kalite uzmanı, ihracat uzmanı ve Ar-Ge personeli bulmasını kolaylaştırabilir.

Ar-Ge ve Tasarım Merkezleri

Bursa, Ar-Ge ve tasarım merkezleri bakımından Türkiye'nin güçlü şehirlerinden biridir. Kentte 137 Ar-Ge merkezi ve 32 tasarım merkezi faaliyet göstermektedir. Bu merkezler ağırlıklı olarak otomotiv, makine, tekstil, mobilya, kimya, plastik-kauçuk, yazılım, enerji, elektronik, metal, gıda ve iklimlendirme gibi sektörlerde yoğunlaşmaktadır.

Bursa'nın Ar-Ge kapasitesi, klasik üretimden yüksek katma değerli üretime geçiş açısından stratejik önemdedir. Özellikle otomotiv elektrifikasyonu, teknik tekstil, kompozit malzemeler, endüstriyel otomasyon, enerji verimliliği, dijital fabrika ve sürdürülebilir üretim alanları Ar-Ge yatırımları için güçlü fırsatlar sunmaktadır.

ULUTEK ve Teknoloji Ekosistemi

ULUTEK Teknopark, Bursa'nın teknoloji geliştirme ve girişimcilik ekosisteminde önemli rol oynamaktadır. Yazılım, otomotiv teknolojileri, makine, savunma, enerji, elektronik, medikal, tarım teknolojileri ve dijital üretim çözümleri gibi alanlarda firmalara Ar-Ge ve inovasyon ortamı sunmaktadır.

Bursa'nın avantajı, teknoloji geliştirme ekosisteminin güçlü bir sanayi tabanıyla doğrudan temas halinde olmasıdır. Bu durum, yazılım ve donanım çözümlerinin gerçek üretim ihtiyaçlarına uygulanmasını kolaylaştırabilir.

08. Yaşam, Kültür ve Yönetici Aileleri İçin Çevre

Yaşam Kalitesi

Bursa, sanayi gücünü yüksek yaşam kalitesiyle birleştirebilen şehirlerden biridir. İstanbul'a yakınlığı, Uludağ, Marmara Denizi, tarihi kent merkezi, yeşil alanları, sağlık ve eğitim altyapısı, konut seçenekleri ve sosyal yaşam olanakları Bursa'yı yönetici aileleri ve nitelikli çalışanlar için cazip kılmaktadır.

Nilüfer, Osmangazi, Mudanya, Gemlik, Görükle, Balat, Bademli ve İnegöl gibi farklı yaşam ve çalışma bölgeleri, yatırımcılar ve profesyoneller için çeşitli seçenekler sunmaktadır. Ancak konut, okul, ulaşım, fabrika lokasyonu ve iş gücü erişimi kararları bölgesel bazda ayrıca analiz edilmelidir.

Kültür, Turizm ve Tarih

Bursa, Osmanlı'nın ilk başkentlerinden biri olması nedeniyle güçlü bir tarihsel kimliğe sahiptir. Hanlar Bölgesi, Ulu Cami, Yeşil Türbe, Cumalıkızık, İznik, Mudanya ve Uludağ gibi değerler, şehri yalnızca sanayi değil, kültür ve turizm açısından da güçlü kılmaktadır.

Bu kültürel yapı, yatırımcılar açısından doğrudan sanayi kararının merkezinde yer almasa da, şehirde uzun vadeli yönetici yerleşimi, çalışan memnuniyeti, turizm potansiyeli ve marka algısı açısından ek değer yaratmaktadır.

Sağlık ve Eğitim

Bursa, kamu ve özel sağlık kuruluşları, üniversite hastaneleri, özel okullar ve yükseköğretim kurumlarıyla yönetici aileleri için gelişmiş bir şehir çevresi sunmaktadır. Expat çalışanlar ve yabancı yatırımcılar açısından okul, sağlık, konut, ulaşım ve sosyal yaşam kriterleri yatırım planlamasında ayrıca değerlendirilmelidir.

09. Devlet ve Yerel Destek Mekanizmaları

Ulusal Destek Mekanizmaları

Bursa'da yatırım yapacak şirketler; Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı yatırım teşvikleri, TÜBİTAK Ar-Ge destekleri, KOSGEB programları, Ticaret Bakanlığı ihracat destekleri, Turquality programı, yeşil dönüşüm destekleri, enerji verimliliği destekleri, dijital dönüşüm destekleri ve proje bazlı teşviklerden yararlanabilir.

Hangi desteğin uygulanacağı yatırımın niteliğine, ölçeğine, teknoloji düzeyine, ihracat hedeflerine, lokasyonuna ve sektörel önceliklere bağlıdır.

Yerel Kurumların Rolü

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası, Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı, Uludağ İhracatçı Birlikleri, OSB yönetimleri, Bursa Serbest Bölgesi, üniversiteler, teknoparklar ve mesleki eğitim kurumları, yatırımcıların yerel ekosisteme entegrasyonu açısından önemli kurumlardır.

Bu kurumlar; yatırım lokasyonu belirleme, ticari partner bulma, sektör bilgisi, ihracat bağlantıları, Ar-Ge iş birlikleri, mesleki eğitim, teşvik yönlendirmesi ve kamu kurumlarıyla koordinasyon konularında yatırımcıya katkı sağlayabilir.

Yabancı Yatırımcılar İçin Hukuki Çerçeve

Türkiye'de doğrudan yabancı yatırımlar, 4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu çerçevesinde serbesttir. Uluslararası anlaşmalar ve özel kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla yabancı yatırımcılar yerli yatırımcılarla eşit muameleye tabidir.

10. Gelecek Perspektifi 2026–2036

Öngörülen Yatırım Alanları

Bursa'nın önümüzdeki 10 yıllık rekabet avantajı, otomotiv ve geleneksel sanayi gücünü elektrikli mobilite, dijitalleşme, yeşil dönüşüm, teknik tekstil, ileri malzeme, lojistik ve yüksek katma değerli üretimle birleştirebilmesine bağlıdır.

Öne çıkan dönüşüm başlıkları şunlardır:

- Elektrikli araçlar ve batarya teknolojileri
- Şarj altyapısı ve mobilite yazılımları
- Otomotiv yan sanayinin elektrifikasyon dönüşümü
- Teknik tekstil ve kompozit malzemeler
- Endüstriyel otomasyon ve robotik
- Dijital fabrika ve üretim yazılımları
- Enerji verimliliği ve karbon yönetimi
- Sürdürülebilir tekstil ve geri dönüşümlü malzemeler
- Mobilyada tasarım, marka ve e-ihracat
- Gıda işleme, soğuk zincir ve ambalaj teknolojileri
- Serbest bölge üretimi ve lojistik entegrasyon
- TEKNOSAB merkezli yüksek katma değerli üretim

Bursa'nın Dönüşüm İhtiyacı

Bursa, güçlü sanayi altyapısına sahip olmakla birlikte, bazı sektörlerde dönüşüm ihtiyacı da taşımaktadır. Özellikle tekstil, hazır giyim ve klasik yan sanayi alanlarında küresel rekabet baskısı artmaktadır. Bu nedenle Bursa'nın gelecek stratejisi yalnızca üretim kapasitesini artırmak değil; üretimin niteliğini, verimliliğini, teknoloji seviyesini ve sürdürülebilirlik performansını yükseltmek olmalıdır.

Elektrikli araç dönüşümü, Avrupa Yeşil Mutabakatı, karbon ayak izi beklentileri, otomasyon ihtiyacı, iş gücü verimliliği, enerji maliyetleri ve tedarik zinciri izlenebilirliği Bursa için önümüzdeki dönemin ana gündemleri olacaktır.

11. ABD–Bursa İş Birliği Potansiyeli

Bursa, ABD’li yatırımcılar, teknoloji sağlayıcıları, ithalatçılar, otomotiv firmaları, perakendeciler ve sanayi çözüm ortakları için yüksek potansiyel taşıyan şehirlerden biridir. Şehir; otomotiv, elektrikli mobilite, makine, teknik tekstil, mobilya, gıda, lojistik, Ar-Ge ve yeşil dönüşüm alanlarında ABD ile çok yönlü iş birliği fırsatları sunmaktadır.

ABD–Bursa iş birliği iki ana eksende değerlendirilebilir. Birinci eksen, Bursa’da üretilen otomotiv parçaları, makine, tekstil, mobilya, gıda ve sanayi ürünlerinin ABD pazarına daha güçlü şekilde ulaştırılmasıdır. İkinci eksen ise ABD merkezli teknoloji, otomasyon, enerji verimliliği, yazılım, sürdürülebilir üretim ve dijital ticaret çözümlerinin Bursa sanayisine entegre edilmesidir.

Otomotiv ve Elektrikli Mobilite

Bursa, ABD’li otomotiv ve mobilite şirketleri için Türkiye’deki en güçlü şehirlerden biridir. Şehirdeki otomotiv ana ve yan sanayi birikimi, elektrikli araç dönüşümü için güçlü bir temel oluşturmaktadır.

ABD’li şirketler açısından Bursa’da öne çıkan fırsatlar şunlardır:

- Elektrikli araç komponentleri
- Batarya kutusu, modül ve yardımcı sistemler
- Şarj altyapısı ve filo elektrifikasyonu
- Araç içi yazılım ve bağlantılı araç teknolojileri
- Otonom sürüş destek sistemleri
- Sensör, kamera ve güvenlik teknolojileri
- Otomotiv kalite kontrol ve test sistemleri
- Hafif malzeme ve teknik plastik çözümleri
- Ticari araç ve özel amaçlı araç dönüşüm projeleri

Makine, Otomasyon ve Endüstriyel Yazılım

Bursa'nın üretim yoğunluğu, ABD merkezli otomasyon ve yazılım firmaları için önemli fırsatlar yaratmaktadır. Sanayi tesislerinin verimlilik, kalite, izlenebilirlik, enerji yönetimi ve üretim planlama ihtiyaçları artmaktadır.

Öne çıkan iş birliği alanları:

- Robotik üretim hatları
- ERP/MES entegrasyonu
- Endüstriyel IoT
- Kestirimci bakım
- Yapay zekâ destekli kalite kontrol
- Depo otomasyonu
- Dijital ikiz
- Siber güvenlik
- Enerji izleme ve üretim optimizasyonu

Teknik Tekstil ve Kompozitler

Bursa'nın tekstil geçmişi, ABD ile teknik tekstil ve kompozit malzeme iş birlikleri için güçlü bir temel sunmaktadır. ABD'li firmalar; otomotiv tekstilleri, medikal tekstiller, endüstriyel kumaşlar, koruyucu ekipman, sürdürülebilir kumaş, geri dönüştürülmüş lif, karbon ve cam elyaf takviyeli ürünler alanlarında Bursa'daki üreticilerle ortak ürün geliştirebilir.

Bu alan, Bursa'nın geleneksel tekstil üretiminden daha yüksek katma değerli ve teknoloji odaklı üretime geçişi için önemli fırsatlar barındırmaktadır.

Mobilya ve ABD Perakende Kanalları

İnegöl mobilya üretim kapasitesi, ABD pazarı açısından değerlendirilebilir. ABD'li perakendeciler, otel zincirleri, online mobilya platformları ve proje tedarikçileri için Bursa; private label üretim, modüler mobilya, sürdürülebilir malzeme, hızlı üretim ve rekabetçi fiyat avantajı sunabilir.

ABD pazarı için ürün geliştirmede ölçü standardı, ambalaj, yangın güvenliği, sertifikasyon, teslim süresi, depo yönetimi ve e-ticaret uyumu kritik başlıklardır.

Gıda ve Tarıma Dayalı Sanayi

Bursa'nın dondurulmuş gıda, meyve-sebze işleme, zeytin, süt ürünleri, meyve suyu ve ambalajlı gıda kapasitesi ABD pazarı için fırsatlar sunmaktadır. ABD'li yatırımcılar açısından Bursa; FDA uyumlu ambalajlı gıda, soğuk zincir, raf ömrü teknolojileri, private label üretim ve sağlıklı gıda segmentlerinde değerlendirilebilir.

Yeşil Üretim ve Enerji Verimliliği

Bursa'nın dondurulmuş gıda, meyve-sebze işleme, zeytin, süt ürünleri, meyve suyu ve ambalajlı gıda kapasitesi ABD pazarı için fırsatlar sunmaktadır. ABD'li yatırımcılar Bursa sanayisi enerji yoğun sektörlerde güçlüdür. Bu nedenle enerji verimliliği, karbon ölçümlenme, atık ısı geri kazanımı, güneş enerjisi uygulamaları, su verimliliği, geri dönüşüm ve sürdürülebilir üretim çözümleri ABD'li GreenTech şirketleri için önemli fırsatlar sunmaktadır.

Avrupa pazarına çalışan Bursa firmaları açısından karbon ayak izi ve çevresel uyum önümüzdeki dönemde daha da önemli hale gelecektir. Bu dönüşüm, ABD merkezli teknoloji sağlayıcıları için güçlü bir uygulama pazarı yaratabilir.

Bursa; FDA uyumlu ambalajlı gıda, soğuk zincir, raf ömrü teknolojileri, private label üretim ve sağlıklı gıda segmentlerinde değerlendirilebilir.

Lojistik, Serbest Bölge ve B2B Dijitalleşme

Gemlik limanları, Bursa Serbest Bölgesi ve TEKNOSAB Lojistik Teknopark gibi yapılar, Bursa'nın dış ticaret ve lojistik kabiliyetini güçlendirmektedir. ABD'li lojistik ve dijital ticaret firmaları için Bursa; e-ihracat, B2B platformlar, tedarik zinciri görünürlüğü, depo otomasyonu, rota optimizasyonu ve ihracat operasyon yazılımları açısından güçlü bir uygulama alanıdır.

Ortak Yatırım ve İş Birliği Modelleri

Bursa'da ABD'li şirketler için farklı iş birliği modelleri değerlendirilebilir:

- Yerel üreticiyle ortak üretim
- Otomotiv yan sanayi tedarik ortaklığı
- Private label üretim
- Teknoloji lisanslama
- Ar-Ge ve mühendislik merkezi kurulması
- Serbest bölgede üretim veya montaj
- TEKNOSAB merkezli yüksek katma değerli yatırım
- Dijital dönüşüm ve otomasyon projeleri
- Enerji verimliliği ve karbon yönetimi projeleri
- ABD pazarına yönelik B2B satış ve dağıtım ortaklığı

Sektörel Fırsat Matrisi

Sektör	Bursa'nın Gücü	ABD'li Yatırımcı İçin Fırsat
Otomotiv	Güçlü ana ve yan sanayi, yüksek ihracat kapasitesi	EV komponentleri, yazılım, sensör, kalite kontrol, tedarik ortaklığı
Makine ve otomasyon	Geniş üretim tabanı ve sanayi ihtiyacı	Robotik, ERP/MES, IoT, dijital fabrika çözümleri
Teknik tekstil	Köklü tekstil altyapısı ve dönüşüm potansiyeli	Medikal, otomotiv, koruyucu ve sürdürülebilir kumaşlar
Mobilya	İnegöl mobilya kümelenmesi	Private label, ABD perakende kanalları, e-ticaret
Gıda	Dondurulmuş ürün, zeytin, meyve-sebze, süt ürünleri	FDA uyumlu ambalajlı gıda, soğuk zincir, private label
Yeşil üretim	Enerji yoğun sanayi yapısı	GES, enerji verimliliği, karbon ölçümleme, su verimliliği
Lojistik	Gemlik limanları, serbest bölge, TEKNOSAB	Depo otomasyonu, tedarik zinciri yazılımı, e-ihracat lojistiği
Ar-Ge ve tasarım	137 Ar-Ge, 32 tasarım merkezi	Ortak ürün geliştirme, mühendislik merkezi, test-doğrulama

Sonuç

Bursa, ABD ile ekonomik iş birliği açısından Türkiye'nin en yüksek potansiyelli şehirlerinden biridir. Şehir; otomotiv, elektrikli mobilite, makine, teknik tekstil, mobilya, gıda, lojistik, serbest bölge üretimi, yeşil dönüşüm ve Ar-Ge alanlarında hem tedarik hem teknoloji hem de ortak yatırım fırsatları sunmaktadır.

ABD'li yatırımcılar için Bursa yalnızca düşük maliyetli bir üretim merkezi değil; Avrupa'ya entegre, otomotiv ve sanayi kültürü güçlü, lojistik altyapısı gelişmiş ve yüksek katma değerli üretime geçiş kapasitesi olan stratejik bir Marmara sanayi üssü olarak değerlendirilmelidir.

12. ABD'li İş İnsanları İçin 10 Uygulama Notu

1. Otomotiv ekosistemini merkeze alın: Bursa'nın otomotiv ana ve yan sanayi gücü, ABD'li şirketler için tedarik, ortak üretim, test-doğrulama ve teknoloji entegrasyonu açısından önemli fırsatlar sunar.
2. Elektrikli mobilite dönüşümünü erken yakalayın: EV komponentleri, batarya sistemleri, şarj altyapısı, filo elektrifikasyonu ve araç içi yazılım çözümleri Bursa'da büyüme potansiyeli yüksek alanlardır.
3. TEKNOSAB'ı yüksek katma değerli üretim için değerlendirin: Yeni nesil sanayi altyapısı, lojistik bağlantılar ve sürdürülebilir üretim yaklaşımı, TEKNOSAB'ı ileri üretim yatırımları için önemli bir seçenek haline getirir.
4. Gemlik liman bağlantısını yatırım modeline dahil edin: Bursa'nın liman erişimi, özellikle otomotiv, makine, tekstil, mobilya ve gıda ihracatı için operasyonel avantaj sağlayabilir.
5. Teknik tekstil fırsatlarını klasik tekstilden ayrı değerlendirin: Otomotiv tekstilleri, medikal tekstiller, koruyucu kumaşlar ve kompozit malzemeler Bursa'nın yüksek katma değerli dönüşüm alanlarıdır.
6. İnegöl mobilyasını ABD perakende kanallarına bağlayın: Private label üretim, modüler mobilya, online satış ve proje mobilyası alanlarında ABD pazarı için iş birlikleri geliştirilebilir.
7. Sanayide dijital dönüşüm ihtiyacını fırsata çevirin: Bursa'daki üreticiler için robotik, üretim yazılımları, kalite kontrol, kestirimci bakım ve enerji izleme çözümleri önemli ihtiyaç alanlarıdır.
8. Yeşil dönüşümü yalnızca çevre başlığı olarak görmeyin: Enerji verimliliği, karbon ölçümleme, su verimliliği ve geri dönüşüm çözümleri Bursa sanayisi için doğrudan rekabetçilik meselesidir.
9. Serbest bölge ve OSB seçimini sektör bazlı yapın: Otomotiv, makine, tekstil, mobilya veya gıda yatırımlarında doğru lokasyon seçimi, tedarikçi erişimi ve lojistik maliyetleri doğrudan etkiler.
10. Yerel kurumlarla sistemli temas kurun: BTSO, BEBKA, Uludağ İhracatçı Birlikleri, OSB yönetimleri, Bursa Serbest Bölgesi, ULUTEK ve üniversiteler doğru partner, lokasyon ve destek mekanizması bulmada kritik rol oynayabilir.

ATIC

AMERİKAN TÜRK TİCARET & YATIRIM KONSEYİ

Phone

+90 212 936 1166

E mail

atic@aticturkiye.org

Web

www.aticturkiye.org
aticturkiye.net
aticturkiye.com

Address

VADİPARK HAMİDİYE MAH.
SELÇUKLU CAD. No:10G
KAĞITHANE/İSTANBUL